

מעל ראשי התושבים

בצפון ובדרום מסכימים ששדה התעופה הבא של ישראל צריך לקום בנגב ולא בעמק יזרעאל, אבל מי שקובע הוא מערכת הביטחון. וגם: הלקח של בנט מפרשת אוחנה

* "העמק הוא חלום ואנו לו משמרת", קראו תושבי עמק יזרעאל בהפגנה שקיימו לאחרונה נגד הקמת שדה תעופה אורחי באזור רמת דוד. ראש מועצת מגידו איציק חולבסקי אמר בהפגנה שהקמת שדה תעופה בעמק, עם כל המערכת התחברתית והלוגיסטית סביבו, תביא להרס החקלאות וההתיישבות בעמק יזרעאל. גם ראשי מועצות רמת ישי וטבעון הביעו את התנגדותם להקמת שדה תעופה בסמוך ליישוביהם, מחשש שיביא איתו מפגעי רעש וזיהום אוויר ויגזול מהם ריאה ירוקה. די להם ברעש המטוסים שמייצר להם בסיס חיל האוויר ברמת דוד. יותר מזה הם לא צריכים.

כבר כמעט שני עשורים מדינת ישראל מחפשת מקום ראוי להקמת שדה תעופה נוסף על שדה התעופה בנתב"ג, שמתקרב לגבול הקיבולת שלו. שתי החלופות שנתרו על השולחן היו עמק יזרעאל ונבטים שבנגב. בעוד שבצפון נרשמה התנגדות מצד כל ראשי הרשויות באזור המיועד להקמת השדה, בנגב ביקשו לקבל את השדה החדש בנבטים. כל ראשי הרשויות בנגב תומכים בהקמת שדה התעופה האורחי בנבטים ורואים בו מנוף כלכלי, תעסוקתי ותיירותי, שיצטרף למהלכים הגדולים של מעבר בסיסי צה"ל דרומה.

ההבדל בתגובות נובע מסיבות גיאוגרפיות ברורות. רמת דוד שבעמק יזרעאל מוקפת התיישבות ושרות חקלאיים. נבטים שבנגב מוקפת בעיקר בשטחים פתוחים. אולם, אף שהפריפריה בצפון ובנגב מאוחדות בדרישה להקים את שדה התעופה החדש בנבטים, כרגע מסתמן שהוא יוקם בעמק. רוב משרדי הממשלה, כולל משרד התחבורה, הביעו בעבר את תמיכתם בהקמת שדה התעופה בנבטים. התומכים היחידים באפשרות הצפונית הם אנשי משרד הביטחון, אבל גם הם אלו שעמדו בהם מתקבלת במדינת ישראל. אנשי המשרד אוחזים בידיהם חוות דעת נחרצת של אנשי חיל האוויר שטוענים שאי אפשר להקים שדה תעופה אורחי בנבטים, משום שהרבר עלול לפגוע בפעילותו של בסיס חיל האוויר שכבר ממקם שם. בדיונים שהתקיימו בנושא אמרו אנשי משרד הביטחון שהשילוב בין שדה תעופה צבאי לשדה אורחי הוא בלתי אפשרי. נכון לעכשיו, הטלת הוטו הביטחוני על אופציית נבטים עושה את שלה. בוועידת הגליל האחרונה הכריז נתניהו ששדה התעופה יוקם ברמת דוד.

במועצת הנגב, שמאגדת את ראשי הרשויות בנגב, לא הרימו ידיים. מטה מאבק משותף להם ולראשי הרשויות בצפון יפעל לשנות את ההחלטה. הם דוחים את טענת חיל האוויר שאי אפשר לקיים שדה תעופה אורחי וצבאי זה לצד זה, ומצביעים על שדות תעופה משולבים שפועלים בשלום במקומות אחרים בעולם. הם מזכירים שבנבטים יש תשתית תכנונית מוכנה לתעופה אורחית, נתון שעשוי להוויל באופן משמעותי את הקמת שדה התעופה באזור. הם גם מפנים את תשומת הלב למפקדי חיל האוויר לשעבר כמו הרצל בודינגר, אליעזר שקדי ויעקב טרנר, שתומכים בחלופת נבטים. אם בכירי חיל האוויר במיל' לא מתרגשים מהקמת שדה תעופה בנבטים, אומרים במועצת הנגב, זה כנראה אפשרי.

השריון והתיקון

שנה לאחר ששרייין לאלי אוחנה מקום ברשימת הבית היהודי לכנסת, בישר השבוע שר החינוך נפתלי בנט בדף הפייסבוק שלו על 'שריון' חדש. לצד תמונתו של הרב משה כלפון הכהן, רבה הראשי של ג'רבה, כתב בנט: "הרב משה כלפון מתוניסיה, ציוני נלהב, שחגג בתוניס את יום

העצמת התרבות המזרחית במערכת החינוך יכולה להסתמן כתיקון הטעות שעשה בנט בשריון של אלי אוחנה, שנבחר בגלל היותו כוכב ורק אחר כך בשל מוצאו

לתוכנית החדשה של בנט. העצמת התרבות המזרחית יכולה להסתמן כתיקון הטעות שנעשתה בשריון ההוא. כשבנט הביא את אוחנה הוא טען שהציגות הרדית צריכה לפתוח את הדלת לציבורים חדשים. האמירה הנכונה הזו לא קיבלה ביטוי בשריון של אוחנה, שהבחירה בו הייתה קודם כול בגלל היותו כוכב ורק אחר כך בשל מוצאו. השריון של אוחנה ביטא חוסר הבנה במהות התיקון החברתי והתרבותי שצריך להיעשות בסוגיה העדתית. את העוול ההיסטורי ביחס השגוי למזרחים בישראל לא עושים באמצעות הצנחת כוכב כדורגל למפלגה דתית-לאומית, אלא באמצעות העצמת אישים ותכנים שמביאים לידי ביטוי את הגוון הייחודי של התרבות המזרחית.

מבחן התנועה

השבוע יצאה לאור תנועה מזרחית חדשה בשם 'תור הזהב'. אחד המבכנים הראשונים שלה יהיה יחסה לעדות אחרות. אם היא תשתייך לאסכולת המבעירים שרוצים רק לשפוך דלק של שנאה לתדלק את האש העדתית, ואם אנשיה ידחו כל חיבור ושיתוף פעולה עם אנשים מעדות אחרות – היא תוסיף רק קיטוב וניכור ולא יצמח ממנה שום תיקון חברתי. ●

העצמאות, חיזק את הרצל, וכתב חיבור על המדינה, בדומה לאלטנוילנד. ממובילי שיבת יהודי תוניסיה לארץ. בקרוב נלמד גם עליו בבתי הספר.

הפוסט על הרב משה כלפון הוא הד ההחלטה של בנט מלפני שבועיים להוסיף לתוכנית הלימוד תכנים שבייאו לידי ביטוי את הסיפור התרבותי וההיסטורי של יהודי ארצות האסלאם. ועדה "להעצמת הזהות של קהילות המזרח במערכת החינוך" בראשות המשורר ארז ביטון, שאמורה לבחור ולהמליץ על התכנים החדשים, החלה השבוע בעבודתה.

החלטתו של בנט מבורכת מכל בחינה. התרבות המזרחית נדחקה במשך שנים רבות מתוכני הלימוד במערכת החינוך ומזוהה המרכזי של התרבות הישראלית. גם אם זה נעשה מחוסר מודעות ולא בודון, העצמתה עכשיו היא תיקון עוול היסטורי שעשוי להפיג מעט את המתח הערתי בחברה. לימוד התכנים התרבותיים וההיסטוריים של היהדות המזרחית חשוב לא רק לתלמידים ממוצא מזרחי שמחפשים את המסורת שלהם בתוכניות הלימודים, אלא לכל תלמיד במערכת החינוך. זו העשרה תרבותית וחינוכית שכולם ירוויחו ממנה. לא לחינם נעשה כאן חיבור בין פרשת אלי אוחנה

הפגנה נגד הקמת שדה תעופה בעמק יזרעאל

צילום: מטה המאבק נגד שדה תעופה ברמת דוד

הרב משה כלפון הכהן